

Lietuvos Valdžia Išvarė Popiežiaus Nuncijų

Užsienio Reikalų Ministerija Paliepė Arkivyskupui Bartoloni Išsikraustyti Iš Kauno I 24 Valandas. Jeigu neklausys, Tai Pagrumsio Prievarta Išmesti

Papos Pasiuntinys Apleido Kauną Ir Automobilu Išvyko Vokietijos Rubežiaus Link

BERLYNAS, birž. 6. — Telegraphen Union pranešimas iš Kauno šandie sako, kad papos nuncijus Lietuvai, arkivyskupas Bartoloni, tapo išvarytas iš Lietuvos užsienio reikalų ministerijos įsakymu. Įsakymą davė arkivyskupui Bartoloni išvažiuoti i 24 valandas. O jei jis neklausys, tai pagrumsio, jog prievarta bus iškraustytas.

Arkivyskupas šandie automobilu išvyko iš Kauno Vokietijos rubežiaus linkui.

Bartoloni, kaip pranešimas aiškina, supykinęs Lietuvos valdžią maišymusi i kultūrinius šalies reikalus.

Kita žinia apie tą įvykį atėjo tiesiai iš Kauno. Štai ji:

KAUNAS, birž. 6. [Chicago Tribune Press Service]. Deportavimas diplomatinį ratelių dekaną Lietuvą, papos nuncijaus Bartoloni, šandie sukėlė čia sensaciją užsienio atstovų tarpe. Keletas mitingų šaukiama šį vakarą tikslu aptarti, kokios akcijos imtis.

Msgr. Bartoloni atšaukimą Lietuvos valdžia reikalavo aštriais žodžiais suformuotoj notoj popiežiui balandžio 16 d., kai Lietuva atšaukė savo atstovą iš Vatikano. Popiežius Pijus neatsakė i notą, ir Kauno valdžia paliepė nuncijui apleisti šalį ir įspėjo, kad ateity jis bus iš nepageidaujamas čia.

Dabartinis umus valdžios žygis padaryta tuoj po to, kai buvo paskelbta, kad Msgr. Bartoloni tapo pakviestas pasakyti kalbą eukaristiniam kongresui Vilkmėrgėje, kaip rytoj, apie Vatikano santykius su Lietuvos valdžia ir apie konfliktą tarp Vatikano ir Italijos valdžios.

Vakar Lietuvos ministerijų kabinetas. laikė nepaprastą posėdį ir nutarė įsakyti nuncijui apleisti šalį i 24 valandas. Įsakymas buvo įteiktas papos legacijai ir prie jos pastatyta policijos sargyba.

Šandie popiet papos legaciją apsupo policija, idant neleisti surengti čia demonstraciją. Policija gelbėjo iškraustyti Msgr. Bartoloni bagažą. Automobilus išvezė Bartoloni i Virbalį, kuris randasi prie Lietuvos-Vokietijos sienos.

Santykiai tarp Vatikano ir Lietuvos buvo vėsūs nuo pat laiko, kai popiežius Pijus XI pripažino Vilnių Lenkijai, bažnyčios sutvarkymo atžvilgiu pastatydamas Vilniaus kraštą lenkų kardinolo jurisdikcijon. Vėlesniu laiku, kilus konfliktui tarp Lietuvos klerikalų ir vyriausybės, papos nuncijus rėmė katalikų kunigiją, besistengiančią diskredituoti vyriausybę. Ryšy su tuo keletas kunigų buvo suimti. Pagaliau buvo pareikalauta, kad savo nuncijų Bartoloni atšauktų.

Bet Vatikanas to nepaisė. Ir ve "Chicago Tribune Press Service" balandžio 19 d. paduoda tokią žinią iš Kauno:

Užsienio diplomatuose čia padarė didelę sensaciją Lietuvos respublikos prezidento Smetonos atsakymas priimti popiežiaus nuncijų, monsinjorą Bartoloni.

Modernios diplomatijos istorijoje tai dar pirmas toks atsitikimas, kad valstybės galva atsakė priimti audiencijon popiežiaus pasiuntinį.

Monsinjoras Bartoloni neseniai grįžo i Kauną iš Romos. Kaip dovana nuo popiežiaus, jis parvežė prezidentui Smetonai keletą naujų popiežiaus monetų. O p. Smetona ėmė ir

popiežiaus pasiuntinio su dovanomis nepriėmė.

Tai buvo įžaidimas, ir, diplomatų nuomone, Vatikanui dabar belieka arba savo nuncijų atšaukti, arba nutraukti santykius su Lietuva.

Bartoloni tečiau pasiliko Lietuvoj. Dabar Smetonos valdžia tarė jam esmėje taip: Nešdinkis lauk! O jei nesinešdinsi, tai jėga išmesime... Ir Bartoloni išvažiavo.

Sutiko algų kapojimui

NEW YORKAS, birž. 6. — Tarptautinio teatrų scenos samdinių ir krutamųjų paveikslų mašinų operuotojų susivienijimo nariai, didžiama, nubalsavo sugrąžinti iš savo algų nuo 5 iki pusaštunto nuosimnio samdytojams. Šis nutarimas jėis galion birželio 8 d. ir veiks dešimtį savaičių. Po to darbininkai vėl ims tokias algas, kokias ėmė iki šiol.

Tarimas padaryta, idant pagelbėti samdytojams persiirti sunkius vasaros laikus.

Iš 575 lokalių, kurių nariai įnešimą balsavo, 431 lokalių jis praėjo, o 144 lokalių narių didžiama jį atmetė.

[Acme-P. & A. Photo]

Prez. Hoover (centre); Robert Rayburn (kairė), laimėjęs pirmą prizą iškalbumo konteste Suv. Valstijose, ir E. Louise Cooner, iš Chicago (dešinė), vienintelė mergina dalyvavusi iškalbumo konteste ir laimėjusi antrą prizą.

Suv. Valst. valdžios išlaidos auga

WASHINGTONAS, birž. 7. — Žemiau paduodama skaitlinės, kurios rodo, kaip padidėjo kaštai nacionalai šalies valdžiai užlaikyti per pastaruosius 15 metų:

1915	\$760,586,801
1916	734,056,202
1917	1,977,681,751
1918	12,697,836,706
1919	13,522,894,705
1920	6,482,090,191
1921	5,538,209,189
1922	3,795,302,500
1923	3,699,478,020
1924	3,506,677,715
1925	3,529,643,446
1926	3,584,987,874
1927	3,493,584,519
1928	3,643,519,875
1929	3,848,463,190
1930	3,988,872,886

Reikalauja teisės apvedinti 6 metų amžiaus mergaites

SIMLA, Indija, birž. 6. — Ortodoksai indusai šalies legislatoroj deda didelių pastangų panaikinti. Tas įstatymas draudžia šalies gyventojams apvedinti mergaites, jaunesnes kaip 14 metų. Ortodoksai indusai reikalauja teisės apvedinti mergaites, kai jos pasiekia 6 metų amžiaus.

Kandidatas i mērus rado dovaną — bombą

MINNEAPOLIS, Minn., birž. 6. — Gen. George E. Leach kandidatuoją mēro vietai Minneapolise. Sugrįžęs iš priešrinkiminio prakalbų, birž. 4-tos vakare rado bombą prie savo namų. Jis numetė ją toli i kėlmą, kur ji sprogo.

Nužiurima, kad tai buvusi rinkimų vajuas "dovana".

Žemės drebėjimas Londone

LONDONAS, birž. 7. — Anksti šį rytą čia jausta stiprus žemės drebėjimas. Jis tęsėsi tris ar keturias sekundas.

Žemės drebėjimas jausta ir kitose šalies dalyse.

Gyventojus pakėlė iš miego virstantys sodiniai ir krintantys nuo sienų paveikslai.

Vanduo nusekė didžioose ežeruose

OTTAWA, Kanada, birž. 7. — Ežeruose Huron, Erie ir Ontario šiemet, deliai lietaus stoko, vanduo nusekė 29 colių, jeigu palyginti koks buvo jis praėjusiais metais šiuo laiku.

Eina pagelbon jezuitams

BARCELONA, birž. 6. — Neseniai Barcelonos, o taipgi kai kurių kitų Ispanijos miestų tarybos priėmė rezoliucijas, kurios reikalavo vartyti lauk iš Ispanijos jezuitus.

Dabar jezuitų šalininkai suskato juos ginti. Ir laike Corpus Christi šventės, birž. 4, pradėta rinkti parašai po petiją, kad nekludytų jezuitų.

Ši petiją norima paduoti steigiamajam respublikos seimui, kuris susijrinks liepos 14 d.

Hamsunas neberašys daugiau

OSLO, Norvegija, birž. 6. — Garsusis norvegų rašytojas, Knut Hamsun, neberašys daugiau. Po to, kai jis laimėjo Nobelio dovaną, jam siūsta tiek daug laiškų iš viso pasaulio kampų su prašymu aukų, kad jis, idant sulaukyti tų prašymų, išdalinęs \$30,000 ir daugiau nebedalinsias.

Žiogai grumoja su naikinimu Nebraskos javams

BUTTE, Nebr., birž. 7. — Tonus nuody Nebraskos ir South Dakotos fermeriai yra priruošę kovai su žiogais (grasshoppers). Federalės valdžios ir valstijų atstovai turėjo pasitarimų su fermeriais, kaip kovoti prieš žiogų užplaukimą.

Tyrinėjimas rodo, kad užpludimas grumojąs didesniai, nei 2,000 kvadratinį mylių farmų plotui.

Šis užpludimas esąs taip didelis, kaip 1870 metais, kai žiogų debesiai saulę temdė.

Demokratų partija Raskobo kišenėj

WASHINGTONAS, birž. 6. — John J. Raskob įteikė nacionaliam demokratų partijos komitetui dar \$40,000. Dabar, kartu su pirmesnėmis skolomis, demokratų partija kalta yra Raskobui \$295,250.

Raskobo "morgičius" ant demokratų partijos didėja.

Traukiniai pribuvo laiku — didelė naujiena Maskvoj

MASKVA, birž. 6. — Štai kokia žinia pasirodė neseniai "Pravdoj", oficialiame komunistų partijos organe:

"Visi keturi ekspreso traukiniai, kurie išvyko iš Leningrado i Maskvą užvakar, pasiekė Maskvą vakar — laiku. Du traukinių iš Maskvos i Leningradą taipjau pribuvo laiku."

Kada traukinys sovietų Rusijoje pasiekia stotį paskirtu jam laiku, tai sovietų laikraščiai skaito tą įvykį didele naujiena, ir dažnai deda tokiai žiniai net dviejų špaltų antraštę.

Karo padėtis paskelbta Kubos mieste

SAN ANTONIO DE LOS BANOS, Cuba, birž. 6. — Karo padėtis paskelbta čia šandie pasekio riaušių, kuriose dalyvavo 2,000 asmenų.

Minia, susirinkusi parke, numaršavo i miesto tarybos rūmus, protestuodama prieš valdžios metodus pašalpai bedarbiams teikti.

Kaimų sargyba buvo pašaukta talkon policijai tvarką atsteigti.

Moterys apiplėšė elgetą

Gegužės 9 d. Grabijolų miškely, Trakų apskr., 600 metrų atstumo nuo administracijos linijos, nežinomi asmenys apiplėšė einančią iš Kergeliškių km. i Mitkiškių km., Vievio vals., elgetą Rakštaitę, 64 mt. amžiaus, atimdami iš jos 92 litus. Rakštaitė, kaip blogai matanti, piktdarių nepažinusi, tačiau nurodo, kad buvo dvi moteriškės, iš kurių viena buvo persirengusi vyriškiu. Spėjama, kad pinigų atėmė nukentėjusiosios giminaitės.

Sudegė brangūs dailės rumai

MUNICH, Vokietija, birž. 6. — Šandie čia sudegė dailės trobėsiai ir kolekcija brangių piešinių, kurie buvo iškabinti metinei meno parodai. Keturių dešimtys paveikslų išgelbėta, bet didžiama žuvo. Vyriausybė nužiuri, kad gaisras kilęs del padegimo. Gaisras padarė žalos \$6,000,000 sumai.

1,897 svetimšalių deportuota balandžio mėnesi

WASHINGTONAS, birž. 6. — Pirm poros dienų darbo departamentas paskelbė, kad balandžio mėnesį 1931 m. viso 1,897 svetimšalių buvo deportuota iš Suv. Valstijų.

Iš to skaičiaus 803 asmenų deportuota i Meksiką, 210 i Kanadą ir 741 i įvairias Europos dalis.

Rusai neįsileidžia kun. Holmes

NEW YORKAS, N. Y., birž. 6. — Vienas žymiausių Amerikos pažangiųjų kunigų, Dr. John Holmes Holmes, pranešė birž. 4 d., kad sovietai nesutikę įsileisti jį i Rusiją. Jis norėjo aplankyti Rusiją šią vasarą.

Holmes yra vienas stambiausių kovotojų Amerikoje už tai, kad ši šalis pripažintų sovietus ir užmegstų diplomatinis ryšius su jais.

Sudegė trobos ir daug žąsų.

Gegužės 7 d. Keturvalakių vals. Nevininkų km. sudegė pil. Rupeikos medinis gyvenamas namas ir klėtis. Be to, sudegė 4 žąsys, 47 žąsiukai, javai ir kitas ukių inventorių. Nuostolių padaryta apie 11,500 litų sumai.

Gegužės 8 d. Lankeliškių v. Moliniškių km. sudegė pil. Galdausko gyvenamas namas, klūonas ir kiaulydė. Sudegė 2 karvės, 3 arkliai, 22 kiaulės, paukščiai ir visas kitas ukių inventorių. Visi trobėsiai buvo mediniai. Nuostolių padaryta apie 15,000 litų sumai.

Sudegė tvartas su gyvuliais

Gegužės 8 d. Kurklių vals. Didžiajame kaime sudegė pil. Kazio ir Juozo Skrebėnų tvartas, kuriame buvo 4 arkliai, 8 karvės ir 15 avių. Gyvuliai sudegė. Viso nuostolių padaryta 5,200 litų sumai.

Gegužės 4 d. Elmininkų vienka.

Anykščių v. pil. Strolio Jurgio sudegė klojimas su buvusiame jame inventorių. Nuostolių padaryta apie 5,000 litų sumai. Aprausti nebuvo. Klotimą padegė jo sunus Antanas, 7 metų amžiaus per neatsargumą.

Lietuvon

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai, Pigiai ir Saugiai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandų,
šventadieniais nuo 9 iki 1 valandų.

SUOMIJA ŠLAMP

Suomijos prohibicijos įstatymas.

Jau 1917 metais Suomijos Parlamentas priėmė laikiną prohibicijos įstatymą; galutinai jis su tam tikrais pildymais tapo priimtas 1922 metais. Sulig įstatymo krašte draudžiama gaminti, pardavinėti ir vartoti svaiginamieji gėrimai. Už prasižengimus

prie įstatymą smarkiai baudžiama, bet ir tai negalėjo užkirsti kelių išsiplėtusiai kontrabandai. Turų, ispanų, vengrų ir kitų valstybių vėliavomis pridengti laivai kontrabandos kelių tiek atveža spiritą, kad Suomijoje nerasi vietos, kur negalima butų išsigerti, pradedant sostinėse puičiausiais restoranais ir baigiant kaimo trečios klasės kavinėmis. Miestelėnams spirito gavimas jokių sunkumų nesudaro, nes miestuose gyvena gausybė įvairių šmugelinkų, kurie tik šia profesija ir vėrčiasi. Užtenka tik telefonuoti jiems pranešti kiek ir kokios rūšies reikia, už kelių minučių jau visa turėsi. Kainų atžvilgiu kraštas padalintas į 3 dalis: 1) salos, kuriose vienas literis gryno spirito kainuoja nuo 12 iki 20 markių, 2) pakrantinė zona, maždaug 100 klm. į krašto vidų — nuo 50

iki 100 mk. ir 3) vidurinė ir šiaurės Suomija, kur už vieną literį reikia mokėti net iki 300 smk. Nuo pat prohibicijos įvedimo tarp jos šalininkų ir priešinkų ėjo griežta kova. Įstatymo priešinkai nurodė, jog jokios naudos kraštas iš įstatymo neturėjo, priešingai — jei suomiai prieš įstatymą daug gerdavo, tai dabar jie maždaug trigubai tiek geria. Be to, kova su kontrabanda valstybei tiek kainuoja, kad įstatymas ir tuo atžvilgiu pasirodė beprasmiškas. Iš prohibicijos naudos teturi šmugelinkai, kurie, anot jų, didžiausią šio įstatymo šalininkai.

Įstatymo šalininkai nurodo, kad kelias į šviesią tautos ateitį eina ne per įstatymo panaikinimą, bet priešingai, per griežčiausią kovą su kontrabanda. Prie šios kovos turi prisidėti ne tik valdžios organai, bet ir pati visuomenė, kuri visokiais būdais privalo paremti kovą prieš "Karalių Alkoholį".

Šiomis dienomis prohibicijos priešinkai turėjo, gal ateičiai labai reikšmingą, laimėjimą. Parlamentas priėmė įstatymo projektą, sulig kurio leidžiama gaminti ir pardavinėti stipresnį už prohibicijos įstatyme numatytąjį alų (mažiau 2 nuoš.). Šis naujas, t. y. "stiprus alus" alkoholio turi 2,84 nuoš. Pardavinėjimas prasidėjo gegužės 1 dieną. Suomų tauta per vieną dieną niekuomet tiek alaus nėra iš-

gėrusi, kiek ji išgėrė 1 gegužės. Mat, visi norėjo pamėginti, ar bus žmogus linksmas išgėręs bent butelį "stipraus alaus." Konstatuota, kad — nebus. Bet įpylus į butelį, šiek tiek "tautiško" spirito labai lengva pakelti alaus stiprumą iki 6 laipsnių skoniui nepasikeitus — apie tai jau žino visi suomiai.

Iš pasidariusios, dėliai prohibicijos įstatymo, keblios padėties išeiti ministerių kabinetas 1930 metais šiam reikalui pašyrė t. v. Bjorkenheimo komitetą. Kalbamasis komitetas dalyką visapusiškai ištyrė, pasinaudodamas Amerikoje ir Norvegijoje prohibicijos srity gautais patyrimais. Komitetas savo išvadas min. kabinetui pateikė gegužės pabaigoje. Iš jo narių jau gauta žinių, jog komiteto bus pasiūlyta leisti gaminti paprastą alų ir vyną, kuris gali turėti iki 12 nuoš. alkoholio. — Jo manymu absoliutinis prohibicijos įstatymas dabartinėse sąlygose negalima įvykdyti. Spėjama, kad ateinantį rudenį parlamentui bus pateiktas prohibicijos įstatymo pakeitimo projektas, prisilaikant Bjorkenheimo komiteto padarytų išvadų. Tikimasi, kad projektas bus priimtas. — A.

žasties skelbiamasis Kauno gyventojų skaičius (1931 m. sausio mėn. 1 d. — 98,380 gyv.) faktinai gali būti žymiai didesnis, bent nemažiau 100,000 gyventojų.

Lietuvos Laisvės Bonus Perkam ir Mokam Cash

už \$100.00 \$80.00

už 50.00 40.00

ATSINEŠKITE ARBA PRISIŪSKITE LAISKU

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Green Mill Duona SURAIKYTA

Tai gardžiausia balta duona. Tinka pasidarymui valgių piknikams ir į darbą einant. Taipgi ir kudiškiams parėjus iš mokyklos, motinos greit gali paduoti jiems skanų užkandį, — Green Mill Duona, kuri yra pagaminta taip kaip balta duona turi būti pagaminta.

VISUOMET PIRKITE GREEN MILL BALTA SURAIKYTA DUONA

NEW PROCESS BAKING COMPANY

KUCHINSKAS BROS., Savininkai

Lietuviai Remkite Lietuvių Įstaigas

3401-05 So. Morgan St. Phone Boulevard 1048

Įsteigta 1893 metais

PRANEŠIMAS

DR. A. J. BERTASH

praneša perkėlimą savo ofiso

756 W. 35th Street

Šiaurytinis kampas So. Halsted ir 35th St.

Tel. Boulevard 5913 ir 5914

Valandos: 1-2 P. M., 6:30-8:30 P. M.

DR. S. NAIKELIS

perkėlimą savo ofiso ir permainymą telefono

756 W. 35th Street

Šiaurytinis kampas So. Halsted ir 35th St.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913

Valandos: 2-4 P. M., 7-9 P. M.

"Savas Pas Savą" — sako biznieriiai

BAGDONAS BROS.

FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

PETER BARSKIS

Mes parduodam rakandus ir radios pigiomis kainomis
1748-50 W. 47th St.
Tel. Yards 5069

BAVARSKO MALT EXTRACT CO.

A. F. SHILLIM, Sav.
Sausi Lietuvių Užga
3202 S. Halsted St.
Phone Victory 1039

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE

Goodeonai Broliai
Formylių ir pianų muverlių vietoje ir toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

Telef. Republic 6396

D. GRICIUS

GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statau namus kaip mūrų taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kainos prieinamos.
2452 WEST 69th STREET

JOHN GRIBAS

THE KEAN INN
Pasirenduoja daržas piknikams
Kean Avenue and 83rd St.
Priešais Tautiškas Kapines

M. J. KIRAS

REAL ESTATE
Parduodam. mainom ir renduojam namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

S. P. Kazwell and Co.

REAL ESTATE, SUBDIVIDER
AND INSURANCE
2839 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

Alex Kuchinskas

VIEŠA UŽEIGA DEL VISŲ
Kean Ave. ir 82nd St.
JUSTICE PARK, ILL.

MILDA AUTO SALES

D. KURAITIS, Sav.
Parduodam
OAKLAND IR PONTIAC
Automobilius
806 W. 31 St. Victory 1696

M. NARVYD, KEPYKLA

Kepam Ruginę ir Baltą Duoną ir Gardžius Kėksus
2424 West 69th St.
6558 So. Western Ave.

GERIAUSIOS IR RUSISKOS

PIRTYS IR VANOS
Atdaros nuo ryto iki 12-tos nakties.
Geriausis patarnavimas.
2448 W. 47th St.
Tel. Virginia 1788
Sav. P. S. Pakštis

BERNARD PETKA'S

Vyrų aprėdai geros rūšies ir vertės, puikių spalvų
4171 Archer Ave.
Netoli Richmond

RAMOVA LAUNDRY

(WET AND DRY)
Vienintelė lietuvių skalbykla Bridgepost-
te—teisingas ir greitas patarnavimas
819 W. 35th St.
Tel. Boulevard 9122

PERKAM IR PARDUODAM

Suvamos Mašinas, Pečius, Registratus, Scarstykles ir tt.
Perkraustome—Moving, kur kas nori — už prieinamą kainą
WILLIAM ŠADAUSKAS
808 W. 33rd Pl. Tel. Yards 1797

FORD

Išlavo ir suprosija

BILE DRESE

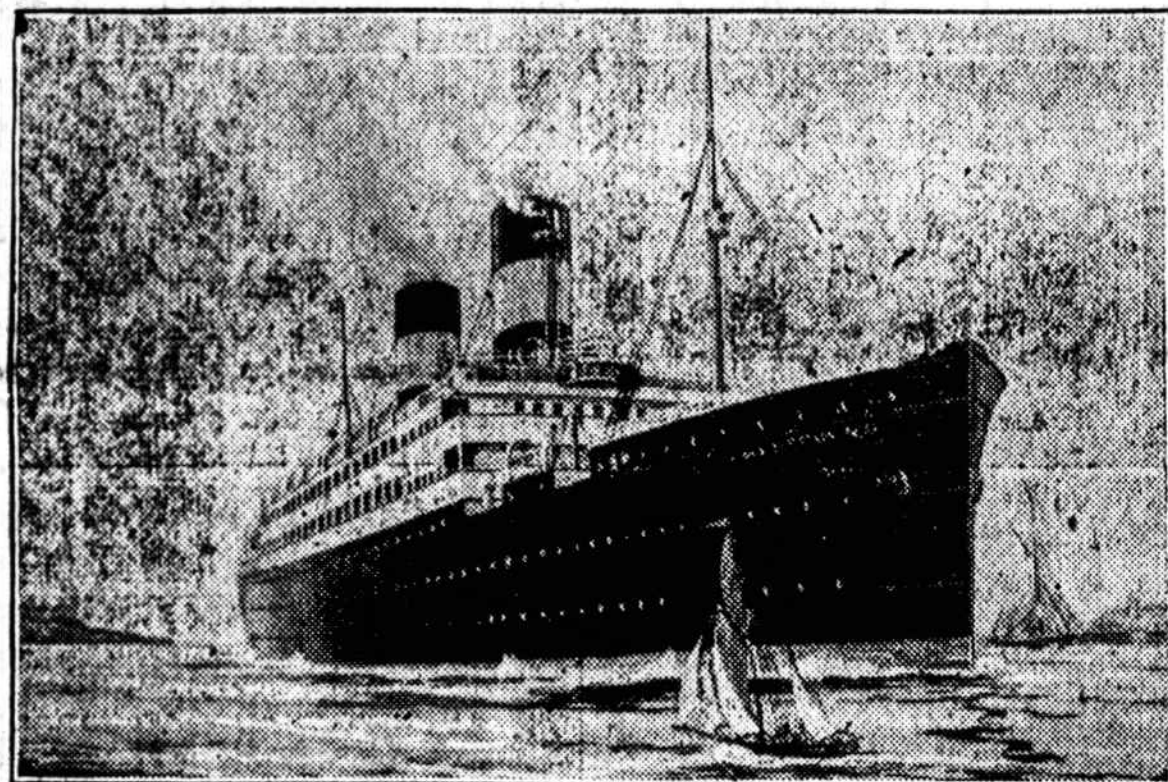
Motery ir Vyrų
Siutai ir Kautai
Dykai pasiėmimas
ir pristatymas 6 už \$3.50
Atsineškite su savim šį apgarsinimą
FORD CLEANERS
32 N. State St.—Room 605
CENTRAL 5943

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILMAS

NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
4556 So. Rockwell St.
CHICAGO, ILL.

KIEKVIENAS ŽINO, KAD PATOGIAUSIAS IR TIESIAUSIAS KELIAS Į LIETUVĄ YRA per KLAIPĖDĄ

Padėtis gerėja, bet depresija vis dar tebėra. Darbą yra sunku gauti; kodėl nevažiuoti į Lietuvą dabar? Keliaukite patogiai ir išvengkite susigrudimo. Jūs važiuosite kartu su daugeliu savo viengėnų.

Didžiausia Ekskursija į KLAIPĖDĄ PER KOPENHAGENĄ

Liepos-July 3 d. Laivu Frederik VIII

Vaziuojanti su šia Ekskursija turės smagiausią kelionę

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

LIETUVOS PAŠTŲ VALDYBOS KONTRAGENTO PAŠTUI VEŽIOTI

130 Noth La Salle Street, CHICAGO, ILL.

248 Washington St., Boston, Mass.— 27 Whitehall St., New York, N. Y.

STAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

LILLIAN GISH

BORN SPRINGFIELD OHIO OCT. 14, 1898

AT SIX MADE STAGE DEBUT IN NEW YORK

THRU MARY PICKFORD MET DAVID WARK GRIFFITH

WENT TO CALIFORNIA IN 1914

PLAYED IN A SERIES OF PICTURES FOLLOWED BY

LEADING RÔLE IN 'THE BIRTH OF A NATION'

PLAYED IN 'ROMOLA' 'LA BOHEME' 'THE SCARLET LETTER'

NOW WITH UNITED ARTISTS STUDIOS HER FIRST ALL-TALKIE 'THE SWAN' — HAS NEVER BEEN MARRIED

BY WESTPHAL

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the Act of
March 3rd 1879.

Naujienos yra kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštu:

Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešėtojus:

Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesis	75c

Suvenyriose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:

Metams	\$7.00
Pusmet	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atplėginta):

Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pilnųjų reikią siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

PAPOS NUNCIJUS IŠVARYTAS IŠ KAUNO

Vatikanas turi nesupratimą su trimis valdžiomis: Ispanijos, Italijos ir Lietuvos. Nenuostabu, kad jam yra sunku susitarti su Ispanija, kurioje neseniai įvyko revoliucija. Ši šalis, nusikračiusi monarchijos jungo, nori įsitaisyti tvarką, kurioje visi piliečiai būtų lygūs prieš įstatymus ir naudotųsi sąžinės laisve. Todėl joje yra neišvengiamas susikirtimas su Romos bažnyčia, kuri tenai per šimtmečius buvo privileijuota.

Bet gana netikėtas pasauliui yra konfliktas, kilęs tarpe papos ir fašizmo. Taip Italijoje, kaip Lietuvoje fašistai buvo pasirašę sutartis su "šventu sostu", buvo susibičiuliavę su juo, buvo gavę jo palaiminimą ir suteikę jam daug visokių teisių. Ir dabar staiga jie su juo susipėse!

Telegrama iš Berlyno pereiną šeštadienį pranešė, kad Lietuvos užsienio reikalų ministeris išvarė papos nuncijų arkivyskupą Bartoloni, kuris esąs supykinęs valdžią savo kišimusi į "švietimo reikalus". Šita žinia yra ne visai aiški, kadangi prieš keletą savaitių buvo girdėt, jogei papos nuncijus esąs atsauktas į Vatikaną, o Lietuvos pasiuntinys Vatikanui, Dr. J. Šaulys, esąs parkviestas į Kauną. Jeigu dabar užsienio reikalų ministeris tikrai pareikalavo papos atstovą važiuoti namo, tai, matyt, arkivyskupas Bartoloni buvo vėl parvažiavęs į Lietuvą.

Iš to pranešimo galima numanyti, kad Kaunas jau galutinai nutraukė santykius su papa. Vadinasi, pastaromis dienomis turėjo įvykti koks nors naujas susikirtimas tarpe tautininkų valdžios ir Vatikano. Greičiausia tai bus atbalsiai tų grumtynių, kurios visą laiką eina tarpe tautininkų ir krikščionių Lietuvos viduje. Kunigai, mat, agituota prieš valdžią, ši juos areštuoja ir baudžia, o papa arba jo nuncijus bando juos užtarti.

Taigi Smetonos valdžia įsidrąsino. Drąsos jai, be abejonės, įkvėpė ir tie keblumai, kuriuos paskutiniu metu turi su ispanais ir italais. Įvykiai Ispanijoje, iš kurios teko dumti papos kardinolui ir šimtams jezuitų, ir triukšmingos juodmarškinio atakos prieš papos globojamas Katalikų Veikimo draugijas Italijoje — labai nupuldė Vatikano autoritetą Lietuvos tautininkų akyse. Pirmą jie papos bijojo; dabar, matyt, baimė pas juos praeina. O meilės "šventam tėvui" jie niekuomet juk neturėjo, nors jie ir buvo apsimetę ištikimais "bažnyčios vaikais".

Lietuvos klerikalai gali šandie pirštus nusikrimsti, kad jie gruodžio perversmo metu "besąlygiai rėmė" fašistus.

RUBLIO INFLIACIJA

Jau seniai "Naujienos" nurodė tą faktą, kad sovietų Rusijos valiuta pergyvena antrą infliaciją. Mes, be ko kita, esame atkartotinai pabrėžę, kad ši infliacija daugiausia prisidėjo prie nedarbo panaikinimo sovietų pramonėje. Pinigų vertės puolimas visur, kur jisai pasireiškia, išsukia dirbtiną "prosperity", nes pagreitina pinigų apyvartą ir nupigina gamybos išlaidas.

Bet bolševikai nežori nieku būdu pripažinti infliacijos faktų. Jų pakalikai visose šalyse šaukia, kad kalbos apie rublio infliaciją tai — "melas" ir "proletariato tėvynės įžeidimas".

Bet ve kokių žinių praneša iš Maskvos čikagiško dienraščio "Daily News" korespondentas, Junius Wood. Jisai sakosi valges Savoy hotelyje (kurį laiko sovietų valdžia) pusryčius. Kaina už tuos pusryčius buvo pažymėta \$1.00. Sulig oficialiu kursu, jisai būtų turėjęs užmokėti 1 rublį ir 93 kapeikas. Bet hotelio manadžeris pareikalavo, kad korespondentas užmokėtų arba vieną dolerį amerikoniškais pinigais — arba 3 rublius ir 50 kapeikų rusiškais. Taigi pati sovietų valdžios įstaiga pripažino rublio kursą 45 nuosimčiai žemesnį, negu nustatyta valdžios banke.

Toliaus, korespondentas mini Grand hotelį (irgi valdišką), kurio tarnautojai pareiškė jam, kad tas hotelis visai atsisakęs priimti rusiškų rublius: jisai ima dolerius, markes, frankus ir kitokius užsienio pinigus, tik ne sovietų būnaškas! Pagaliaus, Junius Wood nurodo, kad Maskvoje yra vadinamą "laisvą valdžios krautuvį, kur prekes galima pirkti be kortelių. Duodami už prekes rublius, uždirbtus Rusijoje,

žmonės tenai moka dasyk, penkis kartus ir net dešimtį kartų brangiau, negu tie, kurie moka svetimų šalių pinigais.

Dabar kiekvienas gali suprasti, kodėl girdėt tiek daug nusiskundimų visose šalyse dėl Rusijos prekių "dumpavimo" užsienių rinkose. Rusija moka algas savo darbininkams mažos vertės pinigais; už žaliavas (medžiagas), kurias sovietų pramonė perka iš ukininkų, ji taip pat moka tais netikaisiais pinigais. Todėl Rusija pigiai gamina ir gali pigiai užsieniams parduoti.

Taigi ne "piatiletka" ar kita kuri Stalino gudrybė padidino pareikalavimą darbininkų sovietų pramonėje, bet — valiutos infliacija. Kai buvo vokiečių markės infliacija po karo, tai Vokietijos dirbtuvės irgi buvo užverstos darbu ir darbininkai dirbdavo viršlaiki. Bet tai nebūvo gerovės laikai. Gerovę turėjo tik spekuliantai, tuo tarpu kad darbininkai juo daugiau dirbdavo, juo mažiau uždirbdavo.

Infliacija yra žmonių plėšimas, nes valdžia, spausdindama vis daugiau ir daugiau popierinių pinigų, puldo visų pinigų vertę, ir žmonių sutaupymai nyksta, tarytum būtų iškraustomi jų kišeniai.

Apie Įvairius Dalykus

RAKETA

Raketa kaip susisiekimo priemonė. — Dr. Pelterie. — Kurios raketoms. — Skystas deguonis. — Kelionė raketa. — Kelionė į mėnulį. — Tyrinėjimas atmosferos. — Su Europa bus galima susisiekti per keletą valandų.

Pastaruoju metu laikraščiuose ir žurnaluose daug rašoma apie raketą. Pranašaujama, kad trumpoj ateityj susisiektis reketų pagalba pasidarys visai paprastas dalykas. Tačiau daugelis iš tuos pranašavimus žiūri skeptiškai. Jie sako, jog tai yra tik fantazija, ir daugiau niekas. Tas skepticizmas, pasak prof. H. H. Sheldono, vyriausią pareiną nuo Jules Verne'o fantastiškų romanų, kur vaizduojama kelionė į mėnulį. Kai kurie žmonės tiesiog negali sau įsivaizduoti, kad raketa gali būti naudojama kitoms tikslams. Jeigu su raketa ir pasisektų persikristi per vandenyną, tai daugelis visvien tuo nebūtų patenkinti, kadangi raketos savoka pas juos yra susigijvenusi su mėnuliu.

Tačiau dalykų padėtis jau žymiai pakitėjo. Šiandien inžinieriai gali rimtai diskutuoti astronautikos (tarp-planetinio susisiekimo) galimybes. Jie daugiau nebelaikoma tuščiais svajotojais. Praeitą žiemą į Ameriką atvyko Dr. Pelterie. New Yorke jam buvo surengta vakarienė. Kadangi Dr. Pelterie bando išrasti raketą susisiekimui, tai jo buvo užklausta, kaip į jo pastangas žiūri žmonės. Ar jie nelaiko jį savotišku pakvaišėliu?

Dr. Pelterie atsakė, jog žmonės jį laikė tikru pakvaišėliu, kuomet jis 1903 m. darė pirmus bandymus skristi su aeroplanu. Tada žmonės buvo įsitikinę, kad lėkti aeroplanais yra neįmanomas dalykas. Kas gi atsitiko? Nėra reikalo aiškinti. Šiandien visi žino, jog lėkti aeroplanu nėra jokio sunkumo. Panašiai atsitiks ir su raketomis. Taip bent mano Dr. Pelterie.

Dr. Pelterie palyginamai dar yra jaunas žmogus, — apie 45 metų amžiaus. Jis gimė ir augo Prancijoje. Nuo pat mažens jis pradėjo domėtis orlaivynyste. Padarė keletą svarbių išradimų, be kurių šiandien negali apsieiti nei vienas aeroplanas. Jo sumanymus, paminia Francis Mokslo Akademija ir pasižymėjęs fizikas Perrin.

Pirmiausia Dr. Pelterie planuoja tinkamai išstudijuoti kūrą. Kiekvienas, kuris šiek tiek nusimano apie raketą, žino garsi, jog ligi šiol dar nėra surastas tinkamas kuras. Žinomos sporgstamos medžiagos,

tam tikslui netinka, kadangi jos, proporcingaliai savo svarumui, neturi pakankamai energijos. Gazolinas, benzinas ir jiems pranašūs junginiai raketoms irgi netinka. Pageidaujamas kuras galėtų būti skystas oksigenas (deguonis), bet jis yra labai pavojingas.

Skystas deguonis jau buvo naudojamas. Su juo padaryta keletas eksperimentų. Kad jis pasiliktų skystoj formoj, reikalinga 315 laipsnių Fahrenheito temperatūra. Tick laipsnių turi būti žemiau nulio. Užsidegus deguonis labai greit ir eksploatuoja su neįmanoma jėga. Prie tokių aplinkybių naudoti skystą deguonį raketų kurui yra labai pavojinga.

Dr. Pelterie mano, kad azoto peroksidas gal geriausia tinka raketoms. Tas dujas gana lengva paversti skystu. Maždaug prie ledo temperatūros jos tampa geltonu skysčiu. Tas skystis ligi šiol dar nebūvo išbandytas, todėl nėra galima tikrai pasakyti, ar jis atskais savo tikslui, ar ne. Apskaičiuojama, kad eksperimentai su tuo ir kitais skysčiais nekainuos daugiau, kaip \$4,000.

Kuomet bus išrastas tinkamas kuras, tai tada reikės padaryti tokią raketą, kuri galės pasikelti 1,000 mylių į viršų. Dr. Pelterie mano, kad tą raketą reikės daryti iš bario (metalo, kuris yra šešis kartus lengvesnis, negu geležis). Raketos padarymas kainuotų apie \$40,000.

Turint tokią raketą, nebūtų jokio sunkumo iš New Yorko nulekti, sakysime, į Parizį. Jeigu viskas nusisektų taip, kaip planuojama, tai pirmą kelią iš Amerikos į Europą kelnuotų apie milijoną dolerių. Tai nėra vien tik spėjimas, nes galima apytikriai apskaičiuoti masinų ir kuro išlaidas. Dr. Pelterie turi išdirbęs smulkmenišką planą raketos padarymui ir tikisi, kad visai trumpoj ateityj jam pasiseks padaryti pirmą kelionę. Jam gana dažnai visokiais būdais reikalauja tenka lankyti Ameriką. Tai tenka atlikti laivais. O tos rūšies kelionės jis labai nemėgsta. Todėl jis deda visas pastangas, kad kuo greičiausia padarytų raketą, su kuria jis galėtų atskirti į Ameriką, ir tuo būdu išvengtų nemalonų vandeniu kelionę.

Dr. Pelterie nedrįsta pranašauti, kada bus galima susisiekti su mėnuliu. Jis nemano, jog trumpoj ateityj tai bus galima padaryti. Tačiau, jeigu toji ateityj bus įtemptai dirbama, tai už 25 metų gal ir bus galima pasiekti pirmą raketą į mėnulį. Tas bandymas kainuotų apie du milijonų dolerių.

Pirma raketa turės atlikti kelionę be žmogaus. Pasiekti

ANT. JONASKAS

Vargų Akordai

(Pabaiga)

Meilutis iš nelaisvės grįžta amžinu invalidu. Išblyškęs, visas jėgas atidavęs kruvinam karo slibinui, veidas sukraipytas, kuno figura seniau buvusi lanksti ir darni — iš audros sugriautas kluonas... Miestas Meilučio nebepažįsta, jis jo taip pat. Karo vjesulo žymiai palytėtas: — Klubo namai, į kuriuos kadaise Meilutis sarkastiniu žvilgsniu žvelgdavo — išardyti. Bažnyčių minaretai ir daug kitų, moderninio stiliaus namų armotų apvėmta. Draugai juodosios žemės praraty ir kapai žaliosiomis gėlėmis apžėlę. Kambarėlio sienos, kurioms jis skųsdavosi savo vargingąja dalia, žiūrėjo į jį ne kaip į jauną, ūgningą vilčių kupiną, bet kaip į pusamžį elgėtą bedalį.

Nieks daugiau ir jį nebepažinėjo šviesiomis saulėtomis meilės akimis — tik viena Aldona...

Tik ji viena pasitiko savo Meilutį ir saldžiais meilės žodžiais pasveikino. Ji buvo nebetoki raudonveidė, jos veidas nebespindėjo ugnies spindulių. Bet širdis tebebuvo jauna, pilna meilės ugnies...

Ji kas dieną ilgėdavosi, liūdėdavo ir savojo bernelio grįžtančio laukė, o nesulaukusi, verdančiomis ašaromis prausė savo gedulingą veidą. Išblyško, persimainė ir retai, jį kas šypsantį hematydavo.

Ar jį pamašiusi Meilutį tokiu elgeta paliovė jį mylėjusi? — Ne!

— Mylėjo jį dar karščiau, dar meiliau spaudė prie žai buojančių lūpų...

— Meilė jai buvo ne šiaudų liepsna, ne žaislas...

Ir ištėkėjo už jo ne vien erotinės mėlės. Bet ir nepaprasto savo dušios kilnumo vedama...

Kas galėjo įsivaizduoti tų mėnuli jai užims dvi dienas. Per tą laiką ji padarys 240,000 mylių. Sugrįžimui irgi reikės tiek pat laiko. Tokiu būdu kelionė į mėnulį ir atgal užsiėmė apie keturias dienas, o gal ir kiek ilgiau. Raketa turės sverti ne daugiau, kaip viena toną. Bet kuro su savimi ji turės pasiimti apie 19 tonų. Ji bus nustatyta taip, kad ne nukris ant mėnulio, bet tik apsisuks aplink jį ir vėl sugrįž atgal į žemę.

Prie ko prives eksperimentai su raketomis, sunku tikrai pasakyti. Tačiau vienas dalykas aiškus: — jos bus plačiai naudojamos atmosferos tyrimui. Apie atmosferą mes šiandien labai mažai žinome. Tik šiomis dienomis profesorius Piccard specialiai padarė tyrimus pasisekė išklikti 10 mylių. Tai rekordas, nes aukščiau dar joks žmogus nebūvo ir orą iškilęs. Atmosferos tyrinėjimui pridodama labai daug svarbos. Manoma, kad tai žymiai pagelbės tiksliau oro permaitinąs išpėti.

Žinoma, militaristai žiūri į raketą kaip į vieną galiausių visų karo ginklų. Visi žino, kad pausauliniame kare orlaiviai vaidina labai svarbią rolę. Laikė karo raketos galėtų suvaldinti dar svarbesnę rolę. Šiip ar taip, bet raketų vystymas žada labai daug žmoniui. Jeigu pasiseks raketą pritaikyti susisiekimo tikslams, tai iš Amerikos nukelti į Europą bus galima į keletą valandų. Žinoma, tai atrodo fantastišku dalyku. Bet praityj daug dalykų atrodė fantastiškais, kurios šiandien virto tik- renybė.

—K. A.

vargų jūrą į kurį turėjo plaukti naujoji pora?...

Jai daug lengviau būtų buvę vienai pasilikti gyventi. Aldona tai gerai suprato, bet taip pat suprato ir tą gyvenimą — pragarą, kuriame be jos Meilutis būtų pasilikęs.

Aldona buvo nepaprasta mergelė, mergelė — karžygė ir kilni pavyzdžių kitoms moterims. Ji buvo antra, dar ištikimesnė Penelopė...

Penelopė išbuvo ištikima vyrui ir susilaukė dieviško grožio Odisejų. O ką susilaukė Aldona? Aldona susilaukė tikrai sukrypusi mėsos gabalą, kuriame gyvybė merdėjo... geso...

Vargingas Aldonas — Meilutis gyvenimas tėnai šliaužė.

Meilutis nebegaletėjo grįžti prie senoj darbo — kalvystės. Jo kadaise buvusi tvirta ranka ir plieno kuju plakusi deganti metalą — supuvusi karo lauke, tik trėšė juodąjį purviną žemę.

Aldona viena sunkiai dirbo: miesto ponams nešdavo vandenį, valydavo gatves ir etc.

Meilutis kas dieną vis silpnėjo, ėjo menkyn ir menkyn; jo gyvenimo styga drebojo ir mažiausiam įtempimui padidėjus galėjo trukti...

Sekmadienio rytmetis. Pasauiis stovėjo prie žiemos slenkščio. Iš nematomų kraštų svyruodami leidosi žemyn balti ir maži krikščionių smetelių suaidarė kambariai ir plonu sluoksniu apdengė gatves asfaltą, aliuminijum dengtas aukštų rūmų ir laisvųjų stogus ir lafonus pageltau žolii. Pasaulis, iš neklausy kitojo vaizdo, apsisilko baltas marškinėlis. Bet vos tik pro rudens debes prasiūkė saulutė, — baltasis nubals tuo, kaip liepsnojė vasara atplūsta. Ir nuo pastogių žemėnugais byra šaltos ašaros ir grioveliais kirmėlajitėmis raitydamai bėga sidabrinis vanduo ir aliuminijo stogai, vėl blizgdamai maudosi saulės spinduliuose. Pabūdę vėjelis iš lėto bastėsi gatvėse, bučiuodamas žmonių veidus, pabudinamas snaudančius alėjų nuogus medžių graužius, tai sudraskytu elgetų skarmalus, kyrie atkišę mėlynom gyslom apraišiotus rankų kaulus monotoniškai prašė išmaldos. Kaip veidrodžiais slygatviais šauiniai žingsniavo poniskos figūros. Jų lekiruoti batai blizgėjo ir it varstomas durys girgžėjo, o riebius "kurus dengę brangūs audeklai ir apie spraudus rangėsi lapienos. Jie madiasios atydos neatkreipė į tas elgetų ištistas rankas, kurie kaip tyčia jiems praeinant aukščiau pakeldavo maldaujančio balso toną.

Jie visi skubėdami žingsniau į ten, kur kaip gulbė balta ir sidabruotais minaretais lipo dangun uždusiais varpais staugdama bažnyčia. Graži jiems buvo bažnyčia brangiaisiais metalais išsagstyta, o dar gražesnis ir laimingesnis pasaulis su tukstantais aukso kasyklų, šimtais tarnų, nužemintai siekiančių bučiuoti ir su širdį žavėjančiais malonumais.

Jų širdys buvo laimingos... Ir už visą tą jie taip skubėdami bėgo padėkoti... Džiaugėsi ir sirėniškai kvatėjo turtinimas pasaulis, jam muzikavo varpai ir vargonai gaudė: "Gloria in excelsis Deo". — Tik Aldonos duša it armonikos verksmas graudžiai vai-tojo. Išblyškęs jos veidas ir ašarotos akis monotoniškai viską sekė, o sudžiūvusios rankos

klėtai spaudė šalta pompos rankieną, o pro — yamzdį kibiruodna stora virvė bėgo vanduo. Pilnūs kibirus, kaip paprastai, nešė savo ponams.

Ji noriai bėgtų ten, kur visi nūėjo ir nužemintai kniupė, pultų prie to, kuriam taip griausmingai buvo šaukiama: — "Gloria!"... ir skarotom lūpom, duslu balsu skystys ne-laimingąja dalia, neišmatuojamuosius vargus-skausmus savosios šeimynos. Bet kas už ją vandenį parnės, asfaltą nušuos ir alkaną Meilutį papenės?...

— Nieks! o nieks!... O juk ir tas dievas, kuriam meldžiasi tuos riebiosios figuros ir kojas brangiais metalais apipila neklausysis jos maldas, skundų, o aukso — ji neturi...

Jos įvairiaspalvių lopų kolekcija pridengtas kunas buvo čia, gatvėje, o širdis, kuri kaip avi-neis vedamas piauti daugės krutinėje, buvo ten, ten kur sunkios ligos prislėgtas vaitojo Meilutis...

Aldona kiek reikiant prinešusi vandens, nušlavusi gatves ir gavusi dalį mėnesinės algos, nupirkusi valgio ir, it beprotė viesulu bėgo prie Meilučio...

Kambarėlis drėgnas ir puve-siais dvokias; kertėje iš nedegty plytų šaltas krosnis, prie Meilučio lovelės senas, sukry-pęs ir kandžių iškastais labi-rintais staliukas apdėtas nami-nių vaitų buteliukais.

Meilutis iš pradžių nepaste-bėjo įėjusios Aldonos. Jis gu-lėjo kančiu prispaustas, atro-dė ne toks kaip visuomet. Gel-toname it vaško veide akis įdubusios, kerpštingai aukštyn pastatytos, lūpos nuo didelio karščio — skarotos ir vos ma-tomai alsavo. Pastebėjęs Aldo-ną skausmingai ir jį žiūrint, grabiniu balsu prašeko: "Ma-no brangiausia, Aldona! Tu nieko nežinai kas greit įvyks su mus, teisingiau su tavim. Ką tik, kai tavęs nebuvu, na-mų savininkas įčėjęs rusių gru-muojančių balsu pranešė, jeigu mes už dviejų dienų neužmo-kėsim už kambarį, tai su po-licija išmesias gatvėn. Manęs jis jau nebeišmes. Išmes tik mano vieną šaltą lavoną. Ma-no gyvenimo saulutė jau gesta, dienelė temsta..."

— O varge, varge! — miš-kiniiu balsu suklyko Aldona ir apliejo savo veidą verdančiomis ašaromis ir sukniubo prie Meilučio...

Vargšas Meilutis, savo gyvė-nimą ne kartą sunkiausiu ka-lėjimu vadino ir paskutinieji jo gyvenimo žodžiai baigėsi: — "Kalėjimo sienos" ir pančiai geležiniai skausmo lovoje nu-marinsite mane. Rengiate kelią ateičiai aukšniai. O anukai iš-vys aušrinę rytel!..."

Mažoje, šaltoje ir pelėsiais dvokiančioje lūšnėlėje, senoje eglinėje lovelėje su pluoštu suplėjęsiu šiaudu — Meilutis gimė, — tokioje pat ir mirė. Mirė visą savo gyvenimą, įjaujęs ugnį, su milžiniškais idealais padėjęs ant kraujais aptaškyto buržuazijos aukuro. Mirė niekam nebereikalingas. Nei tai jo "tėvynei", kur rupinosi, kol jis buvo jaunas, stl-prus, su geležine energija, o iš-tūpusi visas jėgas, sveikatą, padarėsi amžinu invalidu, kaip tas prostitutas suviliojęs nekaltą mergaitę, išmetė į žiaurius mirties kruvinus nasrus.

Niekam jis dabar, likęs šaltu mėsos gabalu, nebebuvo rei-kalingas, — tik juodajai žemei, kuri jau išsižiojusi jo laukė... Iš jauno vyro, pilno ugnies — virto griuvėsiai, palikdami šaltą nebylį kapą, kurį Aldona krepšeliais sunesiojo, supylė ir lelijoms bei kraujo rožėms ap-sodino ir —

Kas rytas vakarėlis, Veikė, veikė, ir liūdėjo Pro perlo asanais. Pasaulio neregėjo...

